

De Salamander, nieuwsbrief uitgegeven door het Biodiversiteitsteam Goirle - Riel

Quotes tijdens Najaarsactie in de De Tuin.

Hartelijk dank voor Uw inspanning.
Een heel mooie actie.

Bedankt voor jullie
inzet en veel succes!

Super actie.
Ik houd van
groen en natuur.

Wat een
superacties toch
ieder jaar.

Heel veel succes. Goed initiatief!

Goed bezig
biodiversiteitgoirle.nl. In
ons nestkastjes hebben al
meesjes gebroed!

Alweer zo'n
leuke actie.

Het vogelhuisje van vorig jaar heeft gewerkt.
De gele kornoelje doet het ook.

Top!

In dit nummer

1. Quotes
2. Activiteiten in de zomermaanden.
3. Nachtzwalluw telling.
4. Debat over voedsel & natuur
5. Najaarsactie
6. B-team & contact Colofon

Gezelligheid tijdens de najaarsactie 2019 van Groener Goirle

Activiteiten in de zomermaanden.

De vakantietijd is altijd een rustige periode voor het B-team. Toch hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden.

Op 7 september was er het **NatuurLab** voor de kinderen. Een enthousiaste groep kinderen en begeleiding heeft weer verder kennisgemaakt met de natuur.

Het NatuurLab wordt nu 4 keer per jaar georganiseerd. Op zaterdag 2 november is de volgende activiteit.

Piet van Son heeft in de Natuurtuin op Nieuwkerk weer zijn jaarlijkse **nachtvlinderavond** gehouden. Op de "stroop" waren veel vlinders te vinden, maar op het laken, in het licht, viel het tegen. De opkomst was echter uitstekend, zowel veel volwassenen als kinderen.

En dan de **Najaarsactie van Groener Goirle** op 21 september. Na veel werk achter de schermen was er dan eindelijk de "uitdeeldag". (zie hiervoor het sfeerverslag) Dit jaar was het mogelijk om een voederhuisje en een struik te bestellen via de website van het B-team. Na de eerste aankondiging, in juli in het Goirles Belang, stroomden de aanmeldingen binnen. Dus begon het computerwerk om alles goed op papier te krijgen.

Daarnaast was er natuurlijk ook het contact met de leveranciers en de gemeente.

In augustus was het rustig met de aanmeldingen, vanwege de vakantie. Na weer enkele aankondigingen in het Goirles Belang stroomden de aanmeldingen weer binnen. Ook via de facebook pagina van verpleeghuis Elisabeth werd onze actie door Monique gepromoot.

Op 15 september, de laatste dag van aanmelding, stond de teller op 230 voederhuisjes en struiken. De betekende hard werken bij Elisabeth om de voederhuisjes op 21 september klaar te krijgen.

Op 20 september konden de struiken worden opgehaald bij de leverancier. Gelukkig heeft Piet een aanhanger, maar er moest door de grote hoeveelheid toch 2 x worden gereden om alles in Goirle te krijgen.

Omdat het deze zomer niet zo droog was als vorig jaar, kon Anneke van de Naturentuin op Nieuwkerk meer dan 300 plantjes leveren. Deze plantjes zijn ook allemaal uitgedeeld.

De werkgroep Groener Goirle hoopt dat ze weer veel mensen bewust hebben gemaakt van het belang van biodiversiteit in de tuin. Op het eerste blad staan enkele opmerkingen die we van de burgers terug hoorde, daarmee lijken onze acties goed aan te slaan!

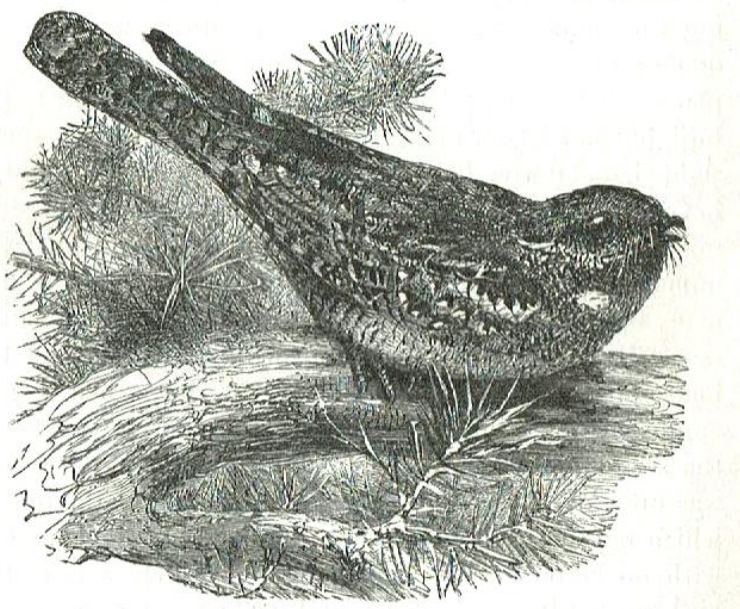
Nachtzwalluwtelling op de Regte Heide.

De nachtzwaluw is een vogel van heidevelden, zandverstuivingen en kapvlaktes in naaldbossen. Dit landschapstype vinden we in het bosgebied aan de oostkant van onze gemeente en op de Regte Heide. Daar verschijnt deze vogel na een lange reis uit zijn overwinteringsgebied in Afrika vanaf eind april om er zijn territorium te vormen om er te broeden. Het is een mysterieus aandoende vogel voor wie hem tegenkomt. Hij kan je verrassen door plots over je heen te scheren om vervolgens op enige afstand van je vanaf een boom een laag snorrend geluid te produceren. Wie dit wil meemaken moet daarvoor wel in de schemer ter plaatse zijn, d.w.z. dat je nog voor zonsopgang of even voor zonsondergang op de heide of het bos moet zijn. Maar dit is maar aan weinigen besteed omdat het feitelijk verboden is na zonsondergang en voor zonsopgang in deze gebieden te zijn.

Op vrijdagavond 5 juli van dit jaar deed ons B-team op verzoek van de Vogelwerkgroep Midden-Brabant, net als vorig jaar, mee aan een gezamenlijke telling. De vogelwerkgroep had voor de nodige vergunning gezorgd. We verzamelden ons om 21:30 bij de zuidelijke parkeerplaats aan de Nieuwkerksedijk. Na een korte instructie vertrokken we in groepjes om langs een vooraf uitgestippelde route de roepende vogels op een kaart te noteren. Elke route nam ongeveer anderhalf uur lopen in beslag.

De route die ik met Jan en Nel liep ging door het centrale deel waar weinig boomopslag is. We noteerden 3 of 4 territoria. Het was een prachtig gezicht om de vogels, die een nieuwsgierige vlucht om ons heen maakten zo van dichtbij te zien. Hoog wiekelend en dan weer duikend naar de grond in het rode avondlicht bezorgden de vogels ons een onvergetelijke avond. Verder naar de westelijke rand van de heide hoorden we vogels al van ver snorren uit een vliegdennenbosje op de heide. Het gebruik van lokgeluiden was nauwelijks nodig. Terug bij de parkeerplaats troffen we de anderen aan met wie we de aantallen en locaties van de roepende vogels deelden. We kwamen op een geschat aantal van 20 roepende vogels over de hele open heide. Daarnaast werden ook roepende nachtzwaluwen in het dennenbos ten zuiden van de heide gehoord. Het aantal territoria kan pas worden bepaald als alle waarnemingen van dit jaar op de kaart zijn gezet en geanalyseerd. De vogelwerkgroep zal dit nog dit doen en hierover een rapport uitbrengen.

Ook vorig jaar werden meer dan twintig territoria geteld. Dit is een enorme verbetering in vergelijking met de tellingen van een decennium geleden. Toen betrof het aantal territoria niet meer dan 4 à 5 op de heide. De nachtzwaluw lijkt een soort te zijn die in onze omgeving profiteert van de klimaatverandering. Warme droge zomers lijken hem te bevallen en als dit gepaard gaat met voldoende nachtvlinders en kevers en andere insecten, waarop hij jaagt, dan zullen we nog lang van hem kunnen ze genieten.

De nachtzwaluw (*caprimulgus europaeus*) is geen echte zwaluw. Hij behoort tot een geheel andere soortgroep maar jaagt net als zwaluwen in volle vlucht op vliegende insecten. Vooral nachtactieve vlinders behoren tot zijn menu.

In de volksmond werd hij "geitenmelker" genoemd. De mythe was dat hij hangend aan de uiers van geiten zich voedde. In vogelgidsen van de 19^e eeuw en ouder werd hij ook wel "dagslaeper" genoemd, wat in feite wel klopt. Overdag zullen we hem niet zien.

Victor Retel Helmrich

Debat over voedsel en natuur brengt nuance en begrip.

Gezonder produceren en natuurlijker eten: dat gaat iedereen aan

De avond over voedsel en natuur beloofde informatie en debat en beide kwamen er. Een artikel vooraf in Goirles Belang bracht veel boeren naar de bibliotheek: ze voelden zich tekort gedaan. De Nederlandse landbouw behoort tot de wereldtop, wat hier is ontwikkeld is indrukwekkend, meldde Victor van het B-team in zijn opening. Maar grote partijen als supermarkten en banken maken de dienst uit en de intensieve productie put de grond uit en pakt erg slecht uit voor natuur, milieu en gezondheid.

Seizoensgroenten

Het ging in de volle bibliotheek over producenten, consumenten en overheid, alledrie ruim aanwezig. 'De consument kan kiezen,' stelde Victor, 'tussen bio-industrie en ecologische landbouw: lokaal voedsel, seizoensgroenten, minder vlees, diervriendelijk, weinig afval.' Die scherpe tegenstelling sprak aanwezige boeren niet aan. Twee biologische presenteerden hun bedrijf: Wim en Harriëtte van Roessel van De Regte Heijden in Riel.

In hun biologische melkveebedrijf blijven kalfjes lang bij hun moeder en keren ze later terug in de familiekuddes. De kringloop omvat drie varkens die geheel leven op afval. Biologisch gaat niet zonder idealisme. Aan de vele regels verdient iedereen behalve de boer zelf, verzuchtte Harriëtte: 'Onze missie wordt nog niet uitbetaald.' De landbouw heeft het altijd gedaan en, vonden meer boeren, het boerenleven staat steeds verder van de burger.

Niet zonder de boeren

Spreker Johan van den Hout, tot voor kort gedeputeerde in Noord-Brabant, schetste hoe de provincie noodzakelijke ontwikkelingen tracht te sturen met regels, subsidies en verboden. Compromissen zijn nodig; het gaat niet zonder de boeren. Die staan voor veel onzekerheid en moeilijke keuzen, zeker nu de overheid de stikstofuitstoot serieus moet verminderen.

Dat niet-biologische boeren het slecht doen voor de natuur, dat lieten de boeren zich niet zeggen. Eén vertelde over veel vogelsoorten op zijn land, die verdwenen toen Brabants Landschap het beheer overnam. Een ander somde op wat hij doet aan natuurbeheer: een indrukwekkende lijst. Elke boer staat voor moeilijke keuzen. We moeten boeren weer meer gaan waarderen, meende Victor.

Overschakelen

Biologisch gaan ligt niet iedereen (dat is een grote omschakeling en niet elke boerin wil haar eigen winkeltje) en wie dat wil moet twee jaar overbruggen en krijgt weinig hulp van de bank. 'De samenleving is gewend alles te hebben en daar past het biologische gedachtegoed niet goed in,' werd opgemerkt. Consumenten weten weinig van de herkomst van de producten en missen de band met regio en boer. Je kunt op de fiets naar de biologische boer maar de consument moet in de supermarkt ook juiste keuzen kunnen maken. Waarom niet een verbod op niet-biologisch vlees: dat kon toch ook met gloeilampen? Geld en macht werden het onderwerp. De te hoge grondprijs vergt een hoog rendement. Boeren kunnen samen optrekken! Maar kartelwetgeving verbiedt dat in de prijsvorming.

Macht vergt tegenmacht! stelde een SP-lid. Het gesprek werd globaler, de tegenstellingen namen af en het begrip groeide. Aan de bar werden verder rimpels weggewerkt. Maar het besef bleef dat grote veranderingen veel vergen van boeren en overheden en van consumenten en burgers.

Anjo Roorda, Biodiversiteitsteam Goirle-Riel.

Biodiversiteit in zomerse Najaarsactie in de De Tuin.

'Goeie spullen geven jullie weg!'

In de kolommen van Goirles Belang is de Najaarsactie van Biodiversiteitsteam/Groener Goirle vanuit verschillende invalshoeken aangekondigd, maar zaterdag was het eindelijk zover. Het najaar liet nog even op zich wachten: het was zomers warm met volop zon en er was veel aanloop.

Gratis vogelvoederhuisje

Wie een gratis vogelvoederhuisje wilde komen ophalen en struiken, moest dat vooraf opgeven via de website. Ook plantjes konden gratis worden meegenomen. De wagens vol bestelde voederhuisjes raakten zaterdag in de ochtend al snel leger. André, als activiteitenbegeleider bij Thebe Elisabeth verantwoordelijk voor het maken van de voederhuisjes, zei dat bewoner Ad niet aanwezig was toen uw verslaggever bij het maken toekeek, maar dat Ad voor de werkplaats heel belangrijk is geweest en nog is. Ere wie ere toekomt. Mark, eerder al geciteerd in Goirles Belang, helpt bij de mobiliteit van medebewoners. Hij filosofeerde dat doorzettingsvermogen bij revalidatie erg afhankelijk is van de omgeving. Bij Thebe Elisabeth werkt iedereen naar vermogen, zei hij nog maar eens: de voederhuisjes zijn een teaminspanning. In het huis zelf neemt de belangstelling voor de zelfgemaakte voederhuisjes en nestkastjes alleen maar toe.

'Wilt u wat lekkers?'

Het speelde zich af in De Tuin in het centrum van Goirle, hoek Tilburgseweg en Kalverstraat, waar onder beheer van een stichting inmiddels een aantal jaren biodiversiteit in praktijk wordt gebracht met in het midden een stapeling van stenen die in de verte doet denken aan de befaamde Ekokathedraal van Louis le Roy in Mildam, gemeente Heerenveen. Marije de Groot van de stichting maakte het graag mogelijk. Cobi van Groener Goirle, eerder in de krant met haar tuin (drie muren heeft ze er met plantenbakken vol geraniums en petunia's), had in de aanloop van de Najaarsactie eigenhandig een keur aan zoet en hartig gebak gemaakt en was die ochtend al om vier uur op. 'Wilt u wat lekkers eten?' vroeg ze voorbijgangers soms al op afstand, maar sommigen hadden geen aanmoediging nodig en leken quasi-onschuldig een extra rondje te maken langs de kraam, wat niet had gehoeven want alles was niet alleen gratis maar ook in ruime hoeveelheden aanwezig en Cobi was er scheutig mee.

Goeie spullen

Een bezoeker zong de lof van het insectenhotel dat Groener Goirle bij een eerdere actie weg had weggegeven: het wordt veel bezocht. 'Goeie spullen geven jullie weg!' Ze vertrok tevreden met een voederhuisje en mocht, net als iedereen, twee plantjes uitzoeken. 'Halfschaduw,' peinsde een andere bezoeker, die al veel planten had maar voor een specifieke plek wel wat kon gebruiken. Bioloog Rob van het Biodiversiteitsteam Goirle-Riel liet zijn dochtertje De Tuin zien en zij kwam terug met een takje zelfgeplukte hop. Hoeveel hop is nodig om bier te maken? werd de vraag. Meer, was de conclusie, maar voorlopig was het organisatiecomité blij met ijsthee van Cobi uit bekertjes door een vrijwilliger bij Albert Heijn gehaald van de koffiemachine.

Stopcontact

De sfeer was zonnig en iedereen hielp mee, naast Albert Heijn ook boekhandel Buitelaar toen de accu van het fototoestel van uw verslaggever ineens leeg was en er een stopcontact nodig was. Alles voor de goeie zaak! Groener Goirle werkt eraan, met subsidie van de gemeente, als werkgroep van het B-team: praktisch, dichtbij en betrokken.

Anjo Roorda, Biodiversiteitsteam Goirle-Riel.

Stichting Biodiversiteit Goirle –Riel streeft de navolgende doelstellingen na:

1. actief buiten aan de slag te gaan met onderhoud van het landschap en het herstellen van het leefgebieden van dieren die in onze omgeving thuis horen;
2. educatie en voorlichting: inwoners van Goirle, jong en oud, gaan we betrekken bij onze natuurlijke leefomgeving en we vergroten hun kennis over de natuur. Hiermee hopen we dat onze inwoners mogelijkheden aangrijpen om zelf wat te doen aan het behoud en ontwikkelen van natuurwaarden.
3. Advies en beleid: we beïnvloeden de beleidsvorming en planvorming van de gemeentelijke overheid, projectontwikkelaars, woningstichting en particuliere initiatiefnemers, wanneer dit vanuit het oogpunt van natuurwaarden van belang is. Dit doen we door hen gevraagd en ongevraagd advies te verstrekken. Particulieren en bedrijven zullen we in principe alleen op verzoek adviseren.
4. Kennis en onderzoek: we vergaren, behouden, delen en ontwikkelen kennis van de natuur in het algemeen en van de natuur in de gemeente Goirle in het bijzonder. Deze informatie communiceren we zoveel mogelijk naar de bevolking.

U kunt bovenstaande doelen mee helpen te verwezenlijken door als donateur de stichting te steunen. Een donateurschap kost minimaal €10,- per jaar. Aanmelden als donateur kan telefonisch of schriftelijk bij het secretariaat.

Stichting Biodiversiteit Goirle–Riel

voorzitter: Anjo Roorda

secretaris: Jan Hes

penningmeester: Harrie Vissers

bestuurslid: Rob van Dijk, Hans van der Schoot, Victor Retel Helmrich

secretariaat: tel. 06–24529826

website: www.biodiversiteitgoirle.nl

E-mail : contact@biodiversiteitgoirle.nl

Bankrekening NL91 TRIO 0254 7289 36, ten name van Stichting Biodiversiteit Goirle

Kijk ook eens

Colofon.

De Salamander is een nieuwsbrief uitgegeven door Stichting Biodiversiteit Goirle – Riel.

De Salamander verschijnt 4 maal per jaar.

Redactie: Nel van Aggelen en Bart Kobes

Email nieuwsbrief : nieuwsbriefbteam@outlook.com

Voor het afmelden voor deze nieuwsbrief [klickt u hier](#)